

๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง แผนการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และการเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ (ทุนเสมอภาค)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ
 ๒. พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๓. แผนการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด
 ๔. รายละเอียดข้อมูลแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จำนวน ๑ ชุด
 ๕. รายละเอียดการวิเคราะห์ผลลัพธ์การให้เงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ (ทุนเสมอภาค) จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ขอเสนอเรื่อง แผนการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้อง/เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านที่ ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมและเป็นไปตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖ (๓) ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้กำกับดูแล กสศ. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๑ พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖ กำหนดให้ กสศ. ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

...

(๓) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามแผนการใช้จ่ายเงินที่คณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

...

เงินอุดหนุนตาม (๓) ให้รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอตามแผนการใช้จ่ายเงินตาม (๓) และต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศด้วย

/๑.๒ เพื่อให้...

๑.๒ เพื่อให้ กสศ. เสนอขอรับเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามแผนการใช้จ่ายเงินที่คณะกรรมการบริหาร กสศ. และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้การขอรับเงินอุดหนุนรายปีของ กสศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ทันตาม ปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงบประมาณ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดทำรายละเอียดวงเงินและค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามขั้นตอนและส่งสำนักงบประมาณภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔

๓. สารสำคัญ

คณะกรรมการบริหาร กสศ. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติ (๑) เห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินและแผนการดำเนินงาน ของ กสศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ (๒) เห็นชอบให้เสนอขอเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ (ทุนเสมอภาค) ต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๓.๑ แผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๓.๑.๑ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ

กสศ. จัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามนโยบายของคณะกรรมการบริหาร กสศ. ซึ่งเห็นชอบให้กำหนดกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องตาม (ก) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ด้านที่ ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (ข) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๗ ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม (ค) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ (ง) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) กิจกรรมที่ (๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ซึ่งได้ระบุให้ กสศ. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก รวมทั้งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และแนวทางการประเมินผล ซึ่งคณะกรรมการบริหาร กสศ. ได้เห็นชอบให้ปรับปรุงโดยเพิ่มความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพในการดำเนินงานตามภารกิจของ กสศ. ที่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร คุณลักษณะขององค์กร และเงื่อนไขข้อจำกัดต่าง ๆ โดยกำหนดตำแหน่งกลยุทธ์ (Strategic position) มีใช้ในสถานะองค์กรหลักสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาโดยเอกเทศ หากแต่ กสศ. จะเป็นองค์กรระดับชาติในการสนับสนุนกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาตามวัตถุประสงค์ (มาตรา ๕) ของพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) วิสัยทัศน์ “เด็ก เยาวชน และประชาชน ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสทุกคน มีโอกาสในการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ และเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ”

(๒) พันธกิจ “ร่วมกับภาคี สร้างองค์ความรู้ นำสู่ต้นแบบ ค้นหานวัตกรรม ผลักดันสู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา”

(๓) เป้าประสงค์ ได้แก่ (๑) มุ่งองค์ความรู้และนวัตกรรมจัดการเชิงระบบเพื่อขับเคลื่อนแนวทางสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา (๒) มีต้นแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาครู

/และหน่วย...

และหน่วยจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบ และ (๓) เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาหรือพัฒนาตนเองของกลุ่มประชากรที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสเพื่อให้มีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓.๑.๒ กรอบวงเงินงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายเงิน และแผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) คณะกรรมการบริหาร กสศ. มีมติเห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินภายใต้กรอบวงเงินจำนวน ๗,๖๓๕.๖๗๐๐ ล้านบาท รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

(๒) รายละเอียดข้อมูลแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำแนกเป็น ๙ แผนงาน ภายใต้ ๕ กลุ่มยุทธศาสตร์ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๓.๑.๓ ผลผลิตสำคัญต่อประชาชนและประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) **เด็กปฐมวัย** ได้รับการสนับสนุนและอุดหนุนอย่างมีคุณภาพ (เด็กปฐมวัยได้รับเงินอุดหนุน จำนวน ๖๐,๐๐๐ คน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการพัฒนา จำนวน ๓๐๐ แห่ง)

(๒) **ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาส** ได้รับการอุดหนุนเงินทุนเพื่อบรรเทาอุปสรรคการเข้าถึงการศึกษาที่สอดคล้องกับความจำเป็นเป็นรายบุคคลทุกช่วงวัย จนสำเร็จการศึกษาและมีการพัฒนาได้ตามศักยภาพ (ครอบคลุมเด็กยากจนพิเศษหรือด้อยโอกาส จำนวน ๒,๒๒๘,๕๐๗ คน/ครั้ง)

(๓) **เด็กและเยาวชนด้อยโอกาสที่อยู่นอกระบบการศึกษา** ได้รับการช่วยเหลือให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือได้รับการพัฒนาทักษะวิชาชีพที่เหมาะสม (เด็กและเยาวชนด้อยโอกาสนอกระบบการศึกษาได้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือพัฒนาทักษะอาชีพ จำนวน ๓๐,๐๐๐ คน)

(๔) **แรงงานที่อยู่นอกระบบการศึกษา** ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อการประกอบสัมมาชีพ (ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน)

(๕) **ครูและหน่วยจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบการศึกษา** ได้รับการพัฒนาคุณภาพทั่วถึง (ครอบคลุมครูที่ได้รับการพัฒนาจำนวน ๒๐,๗๕๐ คน และโรงเรียนจำนวน ๘๕๐ แห่ง) เกิดการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาครูต้นแบบและการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทำให้การผลิตครูมีคุณภาพและกระจายตัวอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

(๖) **ภาครัฐและสังคม** มีแนวทางในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา อาทิ ผลงานองค์ความรู้ งานวิจัยและนวัตกรรมในเชิงระบบ รวมถึงโครงการต้นแบบของ กสศ. ได้รับการนำไปใช้หรือถ่ายทอดไปสู่ภาคีเพื่อนำไปใช้ขยายผลในการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๓.๒ การเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ

๓.๒.๑ กสศ. ได้ดำเนินการโครงการจัดสรรเงินอุดหนุนอย่างมีเงื่อนไข (ทุนเสมอภาค) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๒ – ปัจจุบัน โดยการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่เด็กนักเรียนจากครอบครัวที่ยากจนที่สุดร้อยละ ๑๕ ของประเทศ (ยากจนพิเศษ) ที่ผ่านการคัดกรองตามเกณฑ์กว่า ๙๐๐,๐๐๐ คน ต่อภาคเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อเป็นการบรรเทาอุปสรรคการมาเรียน อาทิ ค่าอาหารเช้า ค่าเดินทาง ค่ากิจกรรม

/พัฒนา...

พัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ ในอัตรา (๑) ระดับอนุบาล คนละ ๔,๐๐๐ บาทต่อปีการศึกษา (๒) ระดับประถมศึกษา – มัธยมศึกษาตอนต้น คนละ ๓,๐๐๐ บาทต่อปีการศึกษา ซึ่งจากการติดตามประเมินผลโครงการ ใน ๒ ปีการศึกษา นักเรียนยากจนพิเศษที่ได้รับทุนเสมอภาค (๑) ในกลุ่มที่มีอัตราการเรียนรู้ต่ำ มีอัตราการเรียนรู้เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ ๖๙.๙ เป็นร้อยละ ๙๐.๕ และ (๒) นักเรียนยากจนพิเศษมีน้ำหนัก และส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทุนเสมอภาคจึงเป็นมาตรการช่วยลดความเสี่ยงในการหลุดออกจากระบบการศึกษาของนักเรียนยากจนพิเศษได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิผล ซึ่งในปี การศึกษา ๒๕๖๔ กสศ. จะได้ขยายการดำเนินงาน ให้ครอบคลุมนักเรียนยากจนพิเศษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ รวมทั้งโรงเรียนเอกชนการกุศลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน และในปีการศึกษา ๒๕๖๕ จะขยายให้ครอบคลุมนักเรียนยากจนพิเศษในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร รวมทั้งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในทุกสังกัด

๓.๒.๒ จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ได้ส่งผลให้ครัวเรือนของนักเรียนยากจนพิเศษกว่า ๙๐๐,๐๐๐ คน มีรายได้ลดลงและเกิดการว่างงาน ประกอบกับ ผลวิเคราะห์จากโครงการวิจัยพัฒนาระบบบัญชีรายจ่ายด้านการศึกษาแห่งชาติ (National Education Accounts: NEA) ซึ่ง กสศ. ร่วมกับคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีข้อเสนอว่าอัตราเงินทุนเสมอภาคในปัจจุบัน ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาสำหรับครัวเรือนของนักเรียนยากจนพิเศษ ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้ เป็นมาตรการที่สอดคล้องและตอบสนองต่อแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ กสศ. จึงเห็นควรเสนอขอความเห็นชอบให้เพิ่มอัตราเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ (ทุนเสมอภาค) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เป็นต้นไป เพื่อให้สอดคล้องกับและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม ลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระหว่างนักเรียนจากครอบครัวที่มีรายได้แตกต่างกัน และป้องกัน ความเสี่ยงในการหลุดออกจากระบบการศึกษาของประชากรกลุ่มนี้ในระยะยาว ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหาร กสศ. ได้ให้ความเห็นชอบใช้อัตราเงินอุดหนุนทุนเสมอภาคอัตราใหม่ในการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปี บประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามตารางเปรียบเทียบ ดังนี้

ระดับการศึกษา	อัตราเดิม (บาท/ปี)	อัตราใหม่ (บาท/ปี)	เพิ่มขึ้น (บาท/ปี)
อนุบาล	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	เท่าเดิม
ประถมศึกษา	๓,๐๐๐	๕,๑๐๐	๒,๑๐๐
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓,๐๐๐	๔,๕๐๐	๑,๕๐๐
มัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา	๓,๐๐๐	๙,๑๐๐	๖,๑๐๐

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๔. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณา

๔.๑ เห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินของ กสศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่ คณะกรรมการบริหาร กสศ. เห็นชอบแล้ว ในวงเงินงบประมาณจำนวน ๗,๖๓๕.๖๗๐๐ ล้านบาท

๔.๒ เห็นชอบการเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ ตามที่คณะกรรมการบริหาร กสศ. เห็นชอบแล้ว

เพื่อ กสศ. จะได้จัดทำรายละเอียดค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เสนอสำนักงานงบประมาณพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภกร บัวสาย)

ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ผู้ประสานงาน: นางสาวอรอนงค์ ทวีปรีดา

โทรศัพท์: ๐๘ ๘๗๖๘ ๓๕๙๗

E-mail: onanong@EEF.or.th